

श्रीगणेशायनमः ॥ उक्तासंगतिः कर्णपर्वदी एवं निपातित इति उद्यमं पलायनं वाचकुरिति प्रष्टुरभिप्रायः अल्याः अवाशिष्टा इति च्छेदः अत्राकारलोप आर्षः ॥ १ ॥ तत्र द्वितीयमेव मत्वाह उदीर्यमाणमिति पांडव बलस्योत्कर्षदृष्ट्वा किंप्रापयत पलायनमेवास्य श्रेय इति भावः ॥ २ ॥ ३ ॥ कृत्स्नसैन्यवधेन दुर्योधनः पलायनमेव कृतवानित्याह ततः कर्णे हते इत्यादिना प्राङ्मुखः प्राद्रवद्गयादित्येतेन यथेन ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥

श्रीगणेशायनमः ॥ नारायणं नमस्कृत्य नरचैव नरोत्तमं ॥ देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमुदीरयेत् ॥ १ ॥ जनमेजय उवाच एवं निपातिते कर्णे समरे सव्यसा चिना ॥ अल्पावशिष्टाः कुरवः किमकुर्वत वै द्विज ॥ १ ॥ उदीर्यमाणं च बलं दृष्ट्वा राजा सुयोधनः ॥ पांडवैः प्राप्तकालं च किंप्रापयत कौरवः ॥ २ ॥ एतदिच्छाम्यहं श्रोतुं तदा चक्षुर्द्विजोत्तम ॥ न हितृप्यामि पूर्वेषां शृण्वानश्चरितं महत् ॥ ३ ॥ वैशंपायन उवाच ततः कर्णे हते राजन्धातृराष्ट्रः सुयोधनः ॥ भृशं शोकार्णवे मग्नो निराशः सर्वतो भवत् ॥ ४ ॥ हाकर्णहाकर्ण इति शोचमानः पुनः पुनः ॥ रुच्छ्रास्वशिबिरं प्राप्नोह तशेषैर्नृपैः सह ॥ ५ ॥ स समाश्रयास्यमानो पि हेतुः भिशस्त्रनिश्चितैः ॥ राजभिर्नालभच्छर्मसूतपुत्रवधं स्मरन् ॥ ६ ॥ सैदं बलवन्मत्वा भवितव्यं च पार्थिवः ॥ संग्रामे निश्चयं कृत्वा पुनर्युद्धाय निर्ययौ ॥ ७ ॥ शल्यं सेनापतिकृत्वा विधिवद्वाजपुंगवः ॥ रणाय निर्ययौ राजा हतशेषैर्नृपैः सह ॥ ८ ॥ ततः सुतुमुलं युद्धं कुरुपांडवसेनयोः ॥ बभूव भरतश्चेष्टे वासुररणोपमं ॥ ९ ॥ ततः शल्यो महाराज कृत्वा कदनमाहवे ॥ ससैन्योऽथ समय्याङ्गे धर्मराजेन घातितः ॥ १० ॥ ततो दुर्योधनो राजा हतबधूराजिरात् ॥ अपस्तृत्य द्रुं घोरं विवेश रिपुजाद्रयात् ॥ ११ ॥ अथापराक्ते स्याद्गः परिवार्य सुयोधनः ॥ क्रदादाहूय युद्धाय भीमसेनेन पातितः ॥ १२ ॥ तस्मिन् हते महेष्वामे सह तशिष्टास्त्रयोरथाः ॥ संरंभान्निशिराजेंद्रजघ्नुः पां चालसोमकान् ॥ १३ ॥ ततः पूर्वाह्नसमये शिबिरादेत्यसंजयः ॥ प्रविवेश पुरीं दीनो दुःखशोकसमन्वितः ॥ १४ ॥ स प्रविश्य पुरीं सूतो भुजाबुद्धित्यदुःखितः ॥ वेपमानस्ततो राज्ञः प्रविवेश निकेतनं ॥ १५ ॥ रुरोद च नरव्याघ्रहाराजन्निदिदुःखितः ॥ अहो बत विनष्टाः स्मनिधेनेन महात्मनः ॥ १६ ॥ विधिश्च बलवानत्र पौरुषं तु निरर्थकं ॥ शक्रतुल्यबलाः सर्वे यथाऽवध्यंत पांडवैः ॥ १७ ॥ हृष्यैव च पुरे राजन्जनः सर्वः संसंजयं ॥ क्लेशेन महता युक्तं सर्वतो राजसत्तम ॥ १८ ॥ रुरोद च भृशो द्विभ्राहाराजन्निविस्वरं ॥ आकुमारं नरव्याघ्रतत्र तत्र स मंततः ॥ १९ ॥ आर्त्तनादं ततश्चक्रे श्रुत्वा विनिहतं तृपं ॥ धावतश्चाप्यपश्यामस्तत्र तान्युरुषर्षभान् ॥ २० ॥

॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ ११ ॥ एवं सर्वान् घातयित्वा पलायने दुर्यशोलब्ध्वापि मरणमेव प्रापेत्याह अथेति अपराक्ते अहर्षे ॥ १२ ॥ १३ ॥ ततः रात्रिचतुर्दशानंतरं ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ जनः रुरोदेति द्वयोरन्वयः ॥ १८ ॥ १९ ॥ अपश्यामः अडागमो विसर्गो वा आर्षः वैशंपायनवाक्यमिदं ॥ २० ॥